

Tässä on lapsille suunnattu tarina Laurista ja hänen perheestään 1500-luvun Kotalahdessa, kirjoitettu päiväkot- ja alakouluikäisille sopivalla kielellä. Tarina on kirjoitettu **lapsen näkökulmasta**, ja siihen on yhdistetty tietoa **tuon ajan lasten arjesta, leikeistä ja elämästä**. Tarinan lomassa opetetaan asioita kuin huomaamatta – elämyksellisesti ja ymmärrettävästi.

Pikku-Paavali ja suuri metsäpirtti

✨ Olipa kerran...

Minun nimeni on **Paavali Itkonen**, ja minä asun isän, äidin ja siskon kanssa Kotalahdessa, suuren metsän keskellä. Meillä ei ole kauppoja eikä autoja, eikä edes sähköjä! Mutta meillä on **oma savupirtti, sauna, lehmä nimeltä Pihka ja iso järvi**, josta saa kaloja.

Isäni nimi on **Lauri**, ja hän on rakentanut kaiken itse. Hän kaatoi puut kirveellä, veisti niistä hirret ja teki niistä talon. Me asumme siellä yhdessä. Talvella meidän lehmäkin nukkuu talossa – koska silloin on niin kylmä, että se muuten jäätyisi!

🔥 Savupirtissä

Meidän koti on lämmin ja vähän nokinen. Kun äiti lämmittää uunin, **savu menee katon kautta ulos**, mutta ensin se kiertää huoneessa. Me ei silti yskitä – me ollaan siihen tottuneita. Pimeällä meillä ei ole lamppuja, vaan **kuorituista päreistä tehdään tuli**. Äiti keittää ruispuuroa, ja me autamme kantamaan vettä järvestä.

🐾 Eläimet, leikit ja työt

Meillä on **lehmä, kanoja ja joskus porsas**. Minun tehtäväni on ruokkia ne ja pitää portti kiinni. Sisko kerää munia ja keittää nokkosteetä, kun joku on kipeä.

Mutta meillä on myös leikkiä! Me leikimme:

- **Keppihevosilla** – oikeista kepeistä!
- **Lumisotaa talvella**
- Ja joskus meillä on oma **metsäleikki**, missä me ollaan karhunmetsästäjiä

🎣 Kalassa isän kanssa

Isän kanssa minä **lähdän usein kalalle**. Me mennään veneellä järvelle. Isä heittää verkot, ja minä **saan soutaa ja pitää ämpäriä**, mihin laitetaan ahvenet ja hauet. Joskus saadaan niin iso kala, että pitää kahdestaan nostaa! Isä sanoo, että minä olen "kalapoika".

Sauna ja pesu

Meillä on myös **savusauna**, ja siellä pestään oikein kunnolla. Me lämmitetään kiviä, heitetään löylyä ja isä lyö minua varovasti **koivuvastalla**, joka kutittaa ja tekee ihosta lämpimän. Äiti pesee hiukset **saippuan sijasta tuhkan ja veden sekoituksella**. Se toimii!

Päivät täynnä touhua

Minä herään, kun aurinko paistaa hirsiseinän raosta. Meillä ei ole kelloja, joten tiedämme ajankulun **auringosta ja linnuista**. Aamulla autan äitiä, päivällä isää, ja iltaisin saan leikkiä tai nukahtaa tulen loisteeseen.

Talvella teen **lumienkeleitä**, kesällä kerään mustikoita ja keväällä juoksen **sateessa paljain jaloin**.

Tarinoita kivistä

Meidän pihan reunassa on **vanha kivi**, johon isä joskus vie marjoja tai jyviä. Hän sanoo, että "**metsä pitää muistaa**". Minä vein kerran itse leipäpalan, ja seuraavana päivänä saatiin iso hauki. Sisko sanoi, että **metsä kiitti**.

Minusta tulee isona...

Minusta tulee **niin kuin isä** – rakentaja, kalastaja, metsän ystävä. Tai ehkä niin kuin äiti – viisas yrttien ja eläinten kanssa. Tai ehkä ihan omaa laatua.

Mutta ensin minä kasvan. Ja **elän tässä pirttissä, saunon savussa ja soudan järvellä**.

Ja tiedätkö mitä? Vaikka meillä ei ole tabletteja eikä telkkaria, meillä on **tähdet, tuli, sauna ja rakkaat ihmiset**. Se riittää.

Tiesitkö?

- 1500-luvulla **kaikki lapset tekivät töitä** jo pienestä pitäen. Ei ollut koulua, mutta oli paljon opittavaa!
 - Leikit tehtiin itse: **keppihevosiä, käpyhahmoja, lumilinnuja ja puumiekkvoja**
 - Kalastus ja metsästys olivat **tapa saada ruokaa – mutta samalla myös retkiä ja seikkailuja**
 - Sauna oli **pyhä paikka**, jossa synnyttiin, pestiin ja parannettiin
-